

Розпад Росії

Розпад Росії (розпадРФ)- згадуваний в різних [ЗМІ](#), а також обговореннях в Інтернеті (в блогах, на форумах) гіпотетичний процес [розпаду російської](#) держави, в ході якого територіальна цілісність [Російської Федерації](#) була б порушена, і на її території виникли б невідконтрольні кремлівським владі нові держави - як російські, так і національні держави народів Росії.

Одні вчені, політики і громадські діячі розцінюють це гіпотетичне подія як неминуче, інші - як оборотне або навіть нереальне. У російській політиці вживаються твердження про те, що певна політика веде до розпаду Росії або рятує від нього.

Заклики до розпаду Росії можуть розцінюватися як кримінальний злочин в Російській Федерації та переслідуватися за законом.

[\[Ред\]](#) Етапи розпаду (XX століття)

Росія до початку XXI століття пройшла два етапи розпаду:

Перший етап, на початку-середині XX століття, з Росії вийшли території, в даний час є частиною держав Польщі, Фінляндії, Румунії. Надалі втрати були частково відіграні в рамках створеного Східного блоку та РЕВ.

Другий етап, в кінці XX століття, з Росії вийшли території, в даний час є частиною держав Литви, Латвії, Естонії, Республіки Білорусь, України, Грузії, Вірменії, Азербайджану, Казахстану, Киргизії, Узбекистану, Туркменії і Таджикистану.

Можливість і терміни третього і подальших етапів різними діячами, що говорять про розпад Росії, зв'язуються з:

- Економічної міццю і силою Росії.
- Ефективністю дій «ворогів Росії», як внутрішніх, так і зовнішніх.
- Успішністю реформ, що проводяться керівництвом Росії.

Також йде мова про те, що якщо знайдуться сили, які зможуть подолати розпад Росії, то Росія зможе знову почати рости.

[Ред]Передумови до розпаду сучасної РФ

Можливість розпаду Росії зазвичай пов'язують з реально існуючими проблемами суспільно-політичного (гіпертрофована централізація в усіх сферах суспільного життя, делегітімізація влади, міжнаціональні та міжконфесійні конфлікти) і економічного([сировинна модель](#) економіки, тотальна [корупція](#)) характеру, взаємно доповнюють один одного, а також з гіпотетичними сценаріями - вторгненням іноземних військ, технологічним колапсом (див. БП), [дефіцитом](#) нафти.

У деяких дискусіях гіпотетичний розпад розглядають як продовження процесу [розпаду](#) СРСР.

Часто недопущення розпаду Росії ставили в заслугу таким державним діячам, як [Борис](#) Єльцин, [Володимир](#) Путін.

Серед деяких течій сучасної позасистемної опозиції радикального спрямування існує думка, що розпад Росії буде благом для її населення. Такої думки, наприклад, дотримується блогер і математик [Михайло](#) Вербицький, також воно поширене серед частини російських націоналістів([Олексій Шіропаєв](#)), ідеологів руху сучасного сибірського обласництва, карельського регіоналізму, прихильників відділення Східної Пруссії або Ингерманландии, і т. Д.

Найбільш ефективним способом збереження територіальної цілісності РФ могло б стати переформатування імперії в реальну федерацію, а в перспективі - в конфедерацію. Якщо ж такого не відбудеться, то розпад Росії може продовжитися і Росія розпадеться на безліч національних держав.

[Ред]Розпади Росії які вже були

Розпад території контрольованої Росією вже мав місце бути в історії. Першим таким розпадом можна умовно вважати розпад Київської Русі в середині XII століття, якщо припустити що Русь була спочатку російським формуванням.

[Київська Русь](#) розпалася на більш десяти окремих князівств, керованих різними лідерами. В середині XII століття крім київського, титул Великого Князя стали носити також володимирські князі, а потім ще й князі чернігівський, рязанський і галицький. [Київ](#) фактично перестав бути столицею а київська влада була по суті прикладом колективного управління без єдиного чіткого політичного центру. Як етнічний і культурний регіон Русь продовжила існувати і після свого розпаду, що дозволило більшості її земель об'єднатися потім в [Російське](#) Царство.

Розпад Російської імперії в 1917 році був викликаний низкою політичних рухів і внутрішніх проблем Росії каталізаторами яких, прийнято вважати Лютневу і Жовтневу революції. Після розпаду на її території з'явилося майже кілька десятків державних і квазідержавних формувань. Творці цих формувань переслідували різні цілі. Наприклад: [Горська республіка](#) появившись в 1918 році була створена Центральним комітетом Союзу об'єднаних горців Північного Кавказу Дагестану і Абхазії і була спробою створити ісламське держава на території Дагестану і сусідніх регіонів.

[Королівство Литва](#) з'явилося в 1918 році було спробою створити незалежну Литовську державу, з монархічною формою правління. На королівський престол вирішено було запросити німецького принца Вільгельма фон Ураха, який повинен був коронуватися під ім'ям Міндаугас II, але напередодні поразки Німецької Імперії в I Світовій Війні, запрошення Вільгельму було відкликано, а монархія скасована.

[Балтійське герцогство](#) було практично маріонетковим формуванням, воно було пов'язано особистою унією з Пруссією, було проголошення німцями за підтримки окупаційної німецької армії, але довго не протримався.

[Лісова \(Поліська\)](#) республіка, була спробою створити незалежну країну на території Чернігівської губернії, спираючись на те що регіон був вигідно розташований між Росією, Білоруссю і Україною, мав свою культуру, був досить розвинений, міг служити буфером між колишніми регіонами Російській імперії, зберегти свою етнічність і заробити на вигідному міжнародному розташуванні.

[Республіка Північна Інгранд](#) була проголошена під час громадянської війни в Росії поруч населених пунктів на Карельському перешийку, жителів яких не влаштовувала примусова мобілізація до Червоної

Армії і перспектива жити в Радянській Росії, вони почали масово переходити в Фінляндію і спробували створити свою незалежну державу, яке тим ні менше було згодом повернуто до складу Росії.

Ряд інших державних формувань на території імперії, що розпалася був ще менше за розміром і проіснував дуже короткий час. Згодом майже всі ці регіони увійшли до складу СРСР, який знову повернув російські землі під свій контроль.

Розпад [СРСР](#) в 1991 році можна умовно вважати останнім великим розпадом Російської держави.

У 1990-х від Російської Федерації хотів відокремитися ряд регіонів: Чеченські війни (з фактично незалежної [Чеченської республікою](#) Ічкерія), спроба створити [Уральську](#) республіку, практично незалежна [Республіка](#) Татарстан, яка остаточно увійшла до складу Росії тільки в середині 1990-х (а договір про розмежування повноважень з нею не був продовжений в 2017), теж можна віднести до процесів розпаду Росії які, тим не менш, вдалося зупинити.

[Ред]Думки політиків

[Дмитро](#) Песков, прес-секретар [В.Путіна](#), назвав у 2011 році порятунок Росії від розпаду заслугою Путіна. Лідер списку партії «Яблуко» [Григорій Явлінський](#) вважає, що втома росіян від Путіна загрожує Росії розпадом, оскільки система влади заточена під одну людину. Один з керівників «Єдиної Росії» Б. Гризлов на з'їзді партії в 2011 році заявив, що «Перш за все, ми зупинили розпад країни. Адже ще 10 років тому така загроза була цілком реальною».

Президент Грузії [Михайло Саакашвілі](#) в 2011 році вважав, що якщо Росія продовжить «загарбницьку політику 19-го століття», то вона приречена на розпад

Професор МГУ [А. Дугін](#) в 2010 році заявив, що Медведєв підвищує загрозу розпаду Росії.

[Ред]Думки вчених

[Е. Паін](#) з 1994 року висловлював ідею, що «Росія не може розпастися, в гіршому випадку вона обкрошиться з одного чеченського краю». Член Експертної ради при комітеті Держдуми з регіональної політики

[Наталія](#)Зубаревич,якої визнаний в РФ екстремістським «Кавказ-центр» в січні 2011 року приписував твердження про неминучої загибелі Росії, за станом на січень 2011 року не готова розглядати варіант розпаду Росії, так як згодна з думкою Паїна в наступному формулюванні: «Росія не розвалиться, в гіршому випадку обкрошиться по краях».

Професор Університету ім. Сунь Ятсена, історик О. Городецька, станом на 2011 рік, вважає, що розпад Росії «в даний час, на жаль, неможливий. Саме на жаль, тому що затягування цього неминучого процесу означає катаклізми, що розростаються з кожним днем ». Колишній співробітник Центру міжнародних досліджень при Університеті Торонто Уолтер Зухвало в 2011 році побачив ряд ознак колапсу «Російської Федерації (путінізму)». Його погляди були піддані різкій критиці Е. Ольховським, главою Канадської асоціації трейдерів і інвесторів.

Член наукової ради Московського центру Карнегі [Олексій Малашенко](#) вважає, що розпад, на жаль, можливий, а заступник директора Інституту етнології і антропології РАН [Володимир](#)Зорін,що «у всякого федеративного багатонаціональної держави є небезпека розпаду».

[Ред]Думки іноземних аналітичних центрів

Доповідь ЦРУ «Глобальні тенденції-2015» був розцінений поруч джерел як пророкує розпад Росії, хоча в прес-службі ЦРУ повідомили, що здивовані цією інтерпретацією.

[Ред]Рух за відділення Кавказу

Блоггер [Олексій Навальний](#) і ряд російських націоналістів відкрито виступають із закликами до відділення Кавказу від решти Росії. Одним з їхніх гасел є *Досить годувати*Кавказ.Як відповідь на дані гасла 20 грудня 2011 року під час засідання в Гудермесі Володимир Путін заявив, що відділення Кавказу від Росії призведе до розвалу країни. Він зауважив:

«Якщо це станеться, тут же, в цю ж секунду - навіть не годину, а секунду - знайдуться ті, хто захочуть зробити те ж саме з іншими

територіальними утвореннями Росії, - заявив Владимир Путін. - І це стане трагедією, яка торкнеться кожного без винятку громадянина Росії ».

[Ред]У літературі

У 1995 році [Едуард Геворкян](#) написав роман-катастрофу «Пори негідників». Сюжет книги побудований на тому, що в Росії відбулася реставрація монархії, але потім після вибуху ядерної бомби в країні починається хаос.

[Ред.]також

- [Відділення Кавказу від Росії](#)
- [Сепаратизм в Росії](#)
- [Розпад європейських держав](#)
- [Розпад США](#)

[ред]Джерела

[ред]Посилання

- Огляди прогнозів:
 - [Федоришина М. Чи реальна загроза розпаду?](#)
[Радіо](#)Россия, 2005
 - [Калашников М. Аналітики про перспективи](#) Росії, 2011
 - [Прогнози про територіальному розпаді пострадянської Росії](#) // memoid.ru